

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) *Første behandling af lovforslag nr. L 67:*

Forslag til lov om en arbejdsmarkedsuddannelsesfond.

(Fremsat 15/11 83).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 6 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

6) *Første behandling af lovforslag nr. L 68:*

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsfaglig uddannelse af specialarbejdere m.fl. og omskoling. (Ændring af finansieringsbestemmelser).

(Fremsat 15/11 83).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Bakholt (S):

Man kan ganske roligt slå fast, at fantasien har været stor hos de radikale og hos regeringspartierne, da det såkaldte Rio Bravo-forlig skulle tømres sammen, men man kan ikke sige det samme, når det drejer sig om omtanke og fornuft. Den er ikke kommet op på nær de samme højder som fantasien, da beslutningen om at oprette en uddannelsesfond blev truffet.

Det, vi nu præsenteres for med de forslag, der ligger til behandling her i folketinget, er en uddannelsesafgift, og jeg vil roligt slå fast, at det er det mest uigennemtænkte og usolidariske forslag, folketinget er præsenteret for i meget, meget lang tid.

Indholdet af forslagene går jo ud på, at der nu skal oprettes en uddannelsesfond for arbejdsmarkedsuddannelse, og det vil sige for specialarbejderuddannelsen, efteruddannelsen, omskolingen og de erhvervsintroducerende kurser. Nu skal lønmodtagere og arbejdsgivere til at betale en afgift til den uddannelsesfond, der skal oprettes, til dækning af de udgifter, der er forbundet med arbejdsmarkedsuddannelsen. Indbetalingen skal ske gennem ATP-systemet, som er opret-

tet til et helt, helt andet formål, og bidraget udgør efter lovforslaget 482 kr. 40 øre for heltidsansatte. Dernæst skal der også ske som følgelovgivning nogle ændringer i de nugældende finansieringsbestemmelser, således at statens bidrag til driftsudgifterne forhøjes fra de nuværende 85 til 100 pct.

Det, man gør her, er, at man slår et fuldstændig nyt princip fast. Nu er der grupper, der skal til at betale til deres egen uddannelse, men det har de gjort i forvejen gennem de almindelige skatter. Nu får de altså en ny afgift oveni, det vil sige, at de i realiteten skal betale dobbelt, og det, der er det særlige ved det, er, at det er særlige grupper under LO, der benytter sig af arbejdsmarkedsuddannelserne. Man kan ikke sige, at det netop er disse grupper, der i særlig høj grad har belastet det nuværende uddannelsessystem. Det er ikke dem, der har benyttet det mest, men de skal altså nu betale en ekstra omgang.

Det nuværende system for arbejdsmarkedsuddannelserne har virket upåklageligt i de 23 år, det har fungeret, men nu skal det sådan gradvis ødelægges. Arbejdsmarkedets parter, dvs. Dansk Arbejdsgiverforening og LO, har haft en meget stærk placering i styringen af det, og det har betydet, at vi hele tiden har haft et tidssvarende uddannelsessystem inden for arbejdsmarkedsuddannelserne. Systemet er i stand til at foretage en hurtig omstilling, når der stilles nye krav til uddannelse, og det gør der ofte i et samfund, der forandrer sig så hurtigt som det danske. Dette system har regeringen og dens forligspartier nu fået kig på; det kører sandsynligvis for godt, og det skal så ændres.

Jeg må spørge arbejdsministeren: hvorfor er arbejdsmarkedets parter ikke hørt, når man tager en så drastisk beslutning som at oprette en uddannelsesfond med en uddannelsesafgift til følge? Det berører jo i allerhøjeste grad parterne på arbejdsmarkedet, altså Dansk Arbejdsgiverforening og LO. Der er for mig at se også tale om overenskomstindgreb her. Der er mange fagforbund, der gennem deres overenskomster har aftalt med arbejdsgiveren, hvor meget arbejdsgiveren skal betale til deres efteruddannelse. Med disse forslag bryder man ind i de overenskomstmæssige aftaler.

Der er lønmodtagergrupper, der har holdt sig tilbage på andre overenskomstområder

[Bakholt]

netop for at få nogle fornuftige aftaler på det uddannelsesmæssige. De kan for alvor føle sig snydt nu, og så vil jeg godt spørge, om de har nogen mulighed for at kræve erstatning for de beløb, som arbejdsgiverne her sparer.

Jeg forstår, at det er de radikale, der er arkitekterne bag dette med en uddannelsesfond, og jeg kunne godt tænke mig at stille et spørgsmål til det radikale venstre: vil det radikale venstre nu til at føre arbejdsmarkedspolitik uden at spørge arbejdsmarkedets parter, uden at føre nogen som helst form for dialog med parterne på arbejdsmarkedet? Hvad bliver det næste, hvis dette bliver gennemført? Bliver det, at man skal til at inddrage nye grupper, der skal betale ekstra for deres egen uddannelse? Tager man fat på universitetsuddannelser, læreruddannelse, mellemteknikeruddannelse? Hvem bliver de næste? Og hvis der ikke bliver nye grupper, der skal inddrages, må jeg spørge helt klart: hvorfor skal netop denne gruppe så inddrages på den måde, som den er blevet?

Vi tager i socialdemokratiet kraftigt afstand fra denne uddannelsesfond. Der er tale om forligssjusk af den værste slags. Forligspartnerne har efter vores opfattelse overhovedet ikke tænkt sig om. Man fastsætter hermed nye uddannelsesprincipper, der vil medføre nogle konsekvenser, der overhovedet ikke er gennemtænkt. Det skaber stor utryghed i uddannelsessystemet. Der er grupper, der skal betale denne afgift, men som ikke benytter arbejdsmarkedsuddannelserne, og de vil selvfølgelig – man kan sige med rette – stille krav om at få andel i fondens midler. Det vil sige, at der bliver mindre til uddannelsesformål for de grupper, der hidtil har benyttet arbejdsmarkedsuddannelserne. Hvor der før har været ro, bliver der nu uro. Dette er en ny urimelig og uretfærdig afgift oven i andre indgreb, som regeringen har gennemført, der i særlig grad rammer lønmodtagerne.

Denne afgift er i og for sig også temmelig asocial, for man skal betale det samme beløb uanset éns indtægt. Der er altså ikke noget med, at man lader de største indtægter betale de største afgifter.

Hvem kommer så til at betale dette på arbejdsgiversiden? Ja, hvis vi prøver at se lidt ind i fremtiden, er det sandsynligst, at det er de virksomheder, der i forvejen har indført meget teknologi, har gennemført rationalise-

ringer, og hvor arbejdslønningerne derfor udgør en ret lille del af produktionsomkostningerne, der kommer til at bruge systemet temmelig meget, men det er de små mestre, de små selvstændige erhvervsdrivende, der vil komme til at betale for de stores uddannelsesudgifter på arbejdsgiversiden. Så kan man stille det næste spørgsmål, og det vil jeg gerne stille til arbejdsministeren: er det det, regeringen og det radikale venstre vil opnå? Forslaget er socialt skævt, det er klassepolitik i renkultur.

Jeg må sige, at dette er sørgeligt. Hvad ingen partier eller medlemmer her i folketinget faktisk troede muligt, har det radikale venstre hermed præsteret. De har overhalet fremskridtspartiet højre om med dette asociale forslag. Socialdemokratiet er enig med både Dansk Arbejdsgiverforening – og det er sjældent, vi er enige med den – og LO om at tage stærkt afstand fra dette forslag, og det vil vi gøre så stærkt, som det overhovedet er os muligt.

Bo Kristensen (KF):

Jeg skal på vegne af det konservative folkeparti omtale lovforslag nr. L 67, og min kollega, hr. Frank Mathiassen, vil derefter omtale lovforslag nr. L 68.

Vi må som udgangspunkt for dette lovforslag konstatere, at det er en del af regeringens økonomiske politik at skaffe budgetforbedringer, således at landets samlede økonomi kan blive bragt på plads, og man har så forhandlet sig frem til et forslag, hvorefter der oprettes en uddannelsesfond. Vi finder, det er en rimelig ordning, at arbejdsmarkedets parter, som jo er brugere af dette system, også bidrager direkte til betalingen af det, og arbejdsmarkedsuddannelserne omfatter jo specialarbejderuddannelserne, efteruddannelserne af faglærte m.v., de særlige omskolingsforanstaltninger samt de erhvervsintroducerende kurser for unge og for langtidsledige, dem, der hedder EIFU- og EIFL-kurserne. Vi finder altså, at med det udgangspunkt er det af betydning at få bragt dette til gennemførelse, og vi finder også, at ordningen med ATP, Arbejdsmarkedets Tillægspension, som indbetalingssted er en ganske udmærket løsning.

Vi havde gerne set, at man ved dette lovforslag havde tilgodeset mindre virksomhe-

[Bo Kristensen]

der, som på mange måder såvel administrativt som omkostningsmæssigt er belastet meget i forhold til antal løntimer. Det har ikke været muligt af teknisk-administrative grunde, og det har vi helt accepteret. Vi forstår godt ministerens bemærkning om, at regeringen har givet tilsagn om at oprette et særligt udvalg, som skal tage sig af de mindre erhvervsdrivendes forhold. Jeg håber, at det arbejde vil kunne afsluttes hurtigt, og at vi i forårets løb kan få en større redegørelse og debat om de mindre erhvervsvirksomheders muligheder i fremtiden og om, på hvilke måder man er i stand til økonomisk at bistå disse virksomheder.

Vi har ingen bemærkninger til ministerens ønske om at graduere betalingen, således at man kører på nøjagtig samme præmisser som ved ATP-ordningen.

Vi kan anbefale lovforslaget.

Frank Mathiasen (KF):

Det konservative folkeparti kan tilslutte sig lovforslag nr. L 68 om ændring af finansieringsbestemmelserne. Det er jo en helt naturlig konsekvens af lovforslaget om en arbejdsmarkedsuddannelsesfond.

Indbetalingerne til denne fond fra lønmodtagere og arbejdsgivere fastsættes efter forslaget hvert år således, at beløbet dækker statens samlede udgifter til arbejdsmarkedsuddannelserne; og dermed er grundlaget for, at lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationerne og kommunerne deltager i finansiering af uddannelserne, naturligvis faldet bort. Disse parters hidtidige bidrag indeholdes jo nu i indbetalingerne til fonden.

Vi er tilfredse med, at den hidtidige 15 pct.s lokale finansiering af bygge- og anlægsopgaver på de selvejende specialarbejderskoler opretholdes. Det er af væsentlig betydning for disse skolers virke, at de også på dette felt har en tilknytning til deres lokale område.

Lovforslaget betyder selvsagt en forenkling i skolernes administration i forhold til den nugældende finansieringsform, og det samme er tilfældet for kommunernes og arbejdsmarkedsorganisationernes del.

Det konservative folkeparti kan således anbefale de to lovforslag og forventer en hurtig udvalgsbehandling af dem.

Hans Jørgen Holm (V):

Jeg kan på venstres vegne give tilslutning til arbejdsministerens forslag om AMUF – det må vel blive forkortelsen for arbejdsmarkedsuddannelsesfond.

Jeg er glad for, at ministeren har valgt denne formulering og ikke har kaldt fonden en reserve. Jeg skal i så fald ikke kunne sige, hvad venstres stilling havde været til denne formulering.

Jeg skal endvidere udtrykke min tilfredshed med ministerens bemærkninger i fremsættelsestalen om fra 1985 at lette de små virksomheder i de administrative og økonomiske byrder, som forslaget giver i den nuværende udformning.

Venstre erkender, at for 1984 kan det ikke være anderledes, men vi ser frem til en løsning af dette problem.

Jeg skal på venstres vegne give tilsagn om en hurtig udvalgsbehandling og i øvrigt give tilslutning til lovforslag nr. L 68, som er en følge af forslaget om uddannelsesfonden, idet der bliver en omlægning af bidragene fra de forskellige parter.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Forslagene her handler som bekendt om en ny ting i dansk politik, en uddannelsesfond. Jeg vil nu hellere kalde det en ny punktskat. Det er skat på uddannelser, der nu indføres, og det er skat på uddannelser for de grupper, der i forvejen har et uddannelsesunderskud.

Forslagene er et led i en række angreb især på lønmodtagerne. Første led var dyrtidsindgreb, ifølge hvilke lønmodtagerne skulle have haft 2 kr. 70 øre mere i timen nu, end de faktisk har. Andet led er indførelse af karensdagen ved sygdom, som er blevet noget makværk, da der er store forskelle på, hvem der reelt betaler selv, og hvem der får det klaret på anden vis. Tredje led var indgreb i regulering af dagpenge for ledige og syge, og fjerde led skulle så have været graduering af arbejdsløshedsdagpengene. Heldigvis ville det radikale venstre ikke være med til det, og det skal det radikale venstre ikke have utak for.

I stedet har vi nu set, at det radikale venstre står fadder til denne uddannelsesfond, som er, som jeg allerede har sagt, en ny

[Lilli Gyldenkilde]

punktskat, og det er ubegribeligt, at de vil stå fadder til det.

Forslaget er også et led i Rio Bravo-forliget med fremskridtspartiet. Som bekendt er fremskridtspartiet et parti, som går imod en forøgelse af skatterne på nogen som helst måde, men her har man tilsluttet sig en ny punktskat, nemlig en uddannelsesskat. Da det er et led i dette Rio Bravo-forlig, er det måske derfor, at visse ting i det virker mindre ædrueligt, og det vil jeg godt begrunde.

Ifølge forslaget skal ydelsen fra parterne, der i første omgang bliver 482 kr. 50 øre årligt, fastsættes af ministeren i september måned fremover. Samtidig står der i forslaget, at det skam er folketinget, der i den årlige finanslov skal fastsætte niveauet for uddannelseskapacitet osv., og det sker altså første gang i december måned. Enhver kan jo se, hvem der så kommer til at styre det her. Det bliver den til enhver tid siddende arbejdsminister i samarbejde med finansministeren og ingen andre. Folketinget får jo ingen indflydelse på det, eftersom finansloven først kommer, når bevillingerne er blevet fastlagt. Jeg håber selvfølgelig, at det er noget, vi kan tale om i udvalget, for jeg kan forstå på arbejdsministeren, som sidder og ryster på hovedet, at det måske ikke ser sådan ud, men i al fald er det det, der står, dels i forslaget, dels i nogle svar, jeg har fået på nogle spørgsmål, som jeg allerede har stillet om forslaget.

Der skal ikke være tvivl om, at socialistisk folkeparti afviser forslagene, og vi bebrejder det radikale venstre, at det vil stå fadder til dette makværk. Jeg ved ikke, om det hænger sammen med planerne om en voksenuddannelse og den uddannelsesreform, vi alle havde håbet ville blive et resultat af det politiske liv her i 1980'erne, men i al fald synes jeg nok, at det er en noget forkert begyndelse.

Jeg skal ikke kaste mig ud i, hvem der har tabt kampen om de små arbejdsgivere. Indtil videre kan vi blot konstatere, at venstre i hvert fald ikke har haft held til at præge dette forslag i den retning, de gerne vil. Jeg erkender, at der kan være nogle besværligheder for de små arbejdsgivere, men vi mener nu ikke, at de kan være så store i forhold til dette forslag.

Vi afviser forslagene fra SFs side.

Grethe Kindberg Jørgensen (CD):

Formålet med fremsættelse af lovforslag nr. L 67 er der ingen tvivl om; det er oprettelsen af en arbejdsmarkedsuddannelsesfond – det er næsten ikke til at sige. Lad mig med det samme sige, at CD kan støtte forslaget.

De uddannelser, der kommer ind under det, er specialarbejderuddannelsen, omskoling, de såkaldte EIFU-kurser, ja, alle de erhvervsfaglige uddannelser.

Tidligere var det sådan, at 85 pct. af disse kursusudgifter har været dækket af staten, mens de resterende 15 pct. kunne fremskaffes fra anden side, hvilket i praksis ville sige 5 pct. fra hver af arbejdsmarkedets parter, og resten, 5 pct., fra hjemstedskommunerne. Der var dog en undtagelse for efteruddannelsernes vedkommende, idet hjemstedskommunen var friholdt, så at arbejdsmarkedets parter selv betalte de 15 pct. Driftsudgifterne skal fortsat betales af staten. Når dette er sagt, må man også nævne det væsentligste, nemlig at der ligger en besparelse for staten i forslaget.

Jeg er selvfølgelig vidende om, og det vidner breve og papirer om, at der fra begge parter på arbejdsmarkedet har lydt kritiske røster – jeg er lige ved at sige, at det er klart – for hovedprincippet er, at det overlades til parterne selv at betale for uddannelserne gennem oprettelsen af fonden, hvortil begge parter bidrager kvartalsvis via ATP. Ordningen med ATP har vi faktisk intet imod.

Jeg vil gerne sige til den socialdemokratiske ordfører, at jeg synes egentlig, det er fantastisk, som socialdemokratiet i øjeblikket forsvarer Arbejdsgiverforeningen.

Af fremsættelsen fremgår, at det af tekniske grunde ikke har været muligt ved ordningens ikrafttræden at fritage arbejdsgiverne for at betale bidrag for den først ansatte. En hurtig løsning på dette problem for de mindre erhvervsdrivende er absolut et CD-ønske, og vi er glade for, at regeringen allerede har nedsat et særligt udvalg til at arbejde med netop denne problematik. Vi håber meget, at der snarest og senest i 1985 findes en løsning.

Jeg skal til nr. L 68 kun sige, at CD kan støtte forslaget. Jeg føler ikke nogen grund til at gå ind på dette lovforslag, da det jo er en konsekvens af det første lovforslag, vi behandler her.

Lawaetz (FP):

[Lawaetz]

Det konservative folkepartis ene ordfører, hr. Bo Kristensen, var ærlig, da han kaldte det en del af budgetforbedringen. Det er et ord, man har lært at holde af. Det startede med, at vi skulle have en masse besparelser, og nu ender det med, at de 40 pct. er kørt over på budgetforbedringer, så det er et ord, jeg er glad for, og som vi skal vænne os til at benytte.

De konservatives anden ordfører, hr. Frank Mathiassen, gik lidt videre og sagde noget i retning af, at det er en naturlig ting, at parterne skal betale. Det er jeg sådan set enig med hr. Frank Mathiassen i, men ikke som vor økonomi ser ud i dag. Det er vort partis politik, at man engang skal få det til at gå så godt, at parterne kan betale det hele selv, men det er vi beklageligvis ikke med disse omtalte budgetforbedringer nået til endnu.

Rent partipolitisk skulle jeg selvfølgelig ikke give fru Lilli Gyldenkilde ret i noget som helst. Men det gør jeg i dag, for fru Lilli Gyldenkilde sagde rent ud, at det ikke er fremskridtspartiets politik, og det er rigtigt. Vi er efter vor politik imod denne lovgivning, som betyder en ny belastning af den enkelte arbejdsplads, men vi er hæderlige mennesker at arbejde sammen med politisk. Det betyder, at da det er en del af forligsstoffet – et andet udtryk, vi er ved at vænne os til for tiden – lever vi naturligvis op til det.

Grunden til, at vi i det hele taget går om bord i det, det vil jeg godt sige til fru Lilli Gyldenkilde, er, at forskellen på os er, at vi føler et medansvar for landets økonomi, herunder de omtalte budgetforbedringer. Her bakker fru Lilli Gyldenkilde ud, for det er SFs vane at forlange uden at spørge, hvor pengene kommer fra, så dér kan vi altså ikke blive enige.

Skulle man sige noget som helst formildende om lovforslaget, er det, at vi hellere giver tilskud til uddannelse, som kan blive til noget konstruktivt, fremfor yderligere tilskud til A-kasserne. Det er sådan noget, jeg i stille timer beroliger mig selv med. Der skulle jo gerne komme noget godt ud af det.

En ting, jeg vil sige med det samme, og som alle bør huske, er, at tilrettelæggelsen af denne undervisning, efteruddannelse osv. gerne skulle blive i organisationernes regie. Det skulle nødvendigvis være noget, man dikterede herindefra. Vi bør fortsætte det hidtidige

samarbejde, så de er selvbestemmende med hensyn til det, pengene skal bruges til.

Vi er ikke så tilfredse med § 4, ifølge hvilken bidraget til fonden fastsættes hvert år i september på baggrund af afholdte udgifter til arbejdsmarkedsuddannelser i det foregående finansår. De samlede udgifter er på den måde afhængige af, hvad man fastlægger på hvert års finanslov, og det betyder, hvis man fortsat stiler efter budgetforbedringer, at vi hvert år må være på vagt over for, hvad man skriver i finansloven, for det beløb man skriver, skal man bagefter afkræve arbejdsmarkedets parter.

Det er lavet sådan, at arbejdsgivere og arbejdstagere deler disse nye omkostninger lige over. Retfærdigt eller ej betyder det set med mine øjne, at man lægger den samlede nye omkostning på arbejdspladsen, for lønmodtageren har kun ét sted at hente de penge, han nu skal af med, og det er hos sin arbejdsgiver. Sagt på en anden måde kan vi ikke bortforklare, at det kan lægge et pres på lønningerne, hvilket virker i modsat retning af den konkurrenceforbedring, vi gerne vil have.

En enkelt ting – det kan vi måske komme tilbage til – er, at jeg ikke kan lide, at det ikke er tidsbestemt. Jeg ved godt, at man vil sige, at vi bare kan lave et lovforslag, der annullerer dette, men det havde beroliget mig, om det var vedtaget for en 2-årig periode, i det måske forfængelige håb, at budgetforbedringerne til den tid havde været så vidtrækkende, at man ikke behøvede at fortsætte i al evighed. Når vi vedtager sådan noget, er der altid en risiko for, at det fortsætter. Man vænner sig til det, og så kører det deruda'.

Michaelsen (RV):

Da mit partis ordfører, fru Lone Dybkjær, er forhindret i at være til stede, skal jeg ikke kaste mig ud i nogen storpolitisk diskussion om spørgsmålet; der er jo tale om forligsstof. Det er en del af bestræbelserne på at få nogle budgetforbedringer hjem, enten man kan lide udtrykket eller ej, og vi vedstår naturligvis det forlig, der er indgået. Dog kan man vel næppe sige, at forslaget er specielt asocialt. Det skal jo ses i en større sammenhæng, hvori budgetforbedringerne indgår.

[Michaelsen]

Der er tale om ca. 1.000 kr. pr. arbejdstager, fordelt med halvdelen på arbejdstageren og halvdelen på arbejdsgiveren.

Vi har noteret os med tilfredshed, at man fra regeringens side har forsøgt at formindske de administrative vanskeligheder ved forslaget. Vi er enige i bestræbelserne på at lette vilkårene for de mindre selvstændige. Vi mener afgjort, der er nogle behov, der trænger til at blive afhjulpet, og vi har derfor noteret os med tilfredshed, at man ved en senere lejlighed vil diskutere disse ting nærmere. Vi må beklage, at det ikke kunne lade sig gøre i denne sammenhæng, men vi respekterer selvfølgelig, at det ikke har kunnet lade sig gøre af tekniske årsager.

Endelig mener vi, det bør fastslås, at der ingen ændringer sker i styringen af uddannelserne. Det er fortsat folketinget, der står for den del af sagen.

Vi kan altså anbefale lovforslaget.

Med hensyn til lovforslag nr. L 68 fremgår det af bemærkningerne, at der er tale om en forenkling af de gældende regler, og heri er vi principielt enige. Vi er dog lidt i tvivl om, hvorvidt der overhovedet ingen styringsproblemer er i lovforslaget, og vi mener, at det nok bør undersøges nærmere under udvalgsarbejdet.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Den ændring af finansieringen af arbejdsmarkedsuddannelserne, der her lægges op til, bringer os efter vores mening endnu et skridt henimod det borgerlige forsikrings-samfund. Det bygger på princippet om, at vi personligt skal forsikres imod hvad som helst når som helst, imod at gå i skole, imod at få en uddannelse, en videreuddannelse, blive omskolet og blive gammel, enten ved at vi ligefrem selv skal tegne forsikringen, eller som i dette tilfælde ved, at vi bliver trukket i vores løn, og vel at mærke med lige meget, ligegyldigt hvor meget vi tjener – eller jeg skulle måske hellere sige: ligegyldigt hvor lidt vi tjener. Det passer fint ind i regeringens og de borgerliges ulighedskram, i deres omvendte Robin Hood-taktik: at tage fra de fattige og give til de mere velstående.

Den ændrede finansiering er et klart brud med en mangeårig tradition i et moderne samfund som vores, hvor man har betragtet uddannelse som en samfundsopgave, vi alle

betaler over skatterne. Det er noget, vi efter VS' mening burde betale langt mere progressivt over skatterne, end tilfældet er i dag, så de, der har flest penge, også betaler mest.

I stedet for at forbedre det nuværende uddannelsessystem – det kunne godt tiltrænges på mange forskellige fronter, lige fra genindførelse af lønnen på basisåret på EFG til en forbedret uddannelsesstøtte – pålægger regeringen og forligspartierne os nu en ny skat på efteruddannelse og omskoling inden for specialarbejderuddannelsen og EIFU, det vil sige inden for de områder, hvor der i forvejen er et uddannelseseftersløb.

Vi mener i øvrigt, at forslaget er en værre omgang sjusk og sjak. Det er noget, der overhovedet ikke er gennemtænkt. Det kan næsten sammenlignes med, da regeringen sidste år jaskede nogle ændringer af vejrligsreglerne igennem, der viste sig komplet umulige at administrere og derfor i dag stort set er ført tilbage til det gamle via vejledninger og cirkulærer fra arbejdsdirektoratet.

Jeg har nogle spørgsmål: hvad bliver statens provenu egentlig? Indbetalinger fra arbejdsgiverne bliver fradragsberettigede. Det vil sige, at nettoprovenuet i statens kasse bliver mindre, set under ét. Hvor er de beregninger, der viser hvor meget mindre? Af de samlede bidrag til fonden skulle 370 mill. kr. komme fra de offentlige arbejdsgivere. Hvor meget kommer der fra de statslige, hvor meget kommer der fra de kommunale? Hvad med kommunernes ekstraudgifter? Bliver de refunderet?

I bemærkningerne til nr. L 68 står der, at statens merudgift i 1984 på grund af bortfaldet af kommunernes finansiering vil indgå i justeringerne i forbindelse hermed. Her betyder »justeringerne« nok »beskæringerne«. Vil der komme en justering, en refusion i opadgående retning, der dækker kommunernes ekstraudgifter ved arbejdsmarkedsuddannelsesfonden?

Der står så smukt i bemærkningerne til nr. L 67, at der ikke tilsigtes nogen ændringer i den gældende styring af arbejdsmarkedsuddannelserne. Er det ikke en lovlig naiv bemærkning? Kunne man ikke tænke sig, at Dansk Arbejdsgiverforening vil sige: vi er godt nok imod det, men nu skal vi betale, og vi betaler så og så meget, og så vil vi søreme også have valuta for pengene? Så vil vi have ekstra stor indflydelse på uddannelsernes

[Elisabeth Bruun Olesen]

indhold, set i forhold til i dag. Det tror VS godt at Dansk Arbejdsgiverforening kunne tænke sig. Vi tror, at den overordnede samfundsmæssige styring af arbejdsmarkedsuddannelserne på den måde kunne tænkes at forsvinde i suppedasen. Jeg har ikke hermed sagt, at den er god nok i dag. Vi har sagt, at fremtidsudsigterne på denne måde er langt værre, at der er god grund til at frygte, at efteruddannelserne på denne måde bliver langt snævrere, end de er i dag, langt mere indrettet efter industriens ønsker, så vi får en slags tekniske robotter ud af arbejdere, der har været på efteruddannelse.

I øvrigt er der i dag mange arbejdsløse, der bruger efteruddannelses tilbuddene. Man kunne måske også frygte, at DA vil mene, at efteruddannelserne i langt højere grad skulle forbeholdes dem, der er i arbejde.

VS tager klart afstand fra forslag nr. L 67 og i denne sammenhæng også fra nr. L 68. Hvad det sidste angår, er det slet ikke, fordi vi på nogen måde er usympatisk stemt over for at skulle ophæve de 15 pct.s egenfinansiering og lade statstilskuddet udgøre 100 pct., overhovedet ikke. Det er, fordi de 15 pct. indgår i de bidrag, som skal indbetales til den nye arbejdsmarkedsuddannelsesfond, og fordi de skal ses i sammenhæng.

Steffensen (KrF):

De to lovforslag, nr. L 67 og nr. L 68, er, som det nu er nævnt mange gange, et led i regeringens budgetforbedringsbestræbelser. Just fordi det er et led i budgetforbedringsbestræbelserne, ligger deri, at det ikke er noget principielt, der hermed stadfæstes. Det synes jeg man skal være opmærksom på.

Der er en anden ting, man må være opmærksom på. Det er, at det udvalgsarbejde, som nu skal foregå, nok kan bringe forskellige nuancer ind i billedet, som kunne give anledning til overvejelse af forskellige ting.

I princippet er det klart, at kristeligt folkeparti støtter de to lovforslag, ikke fordi vi synes, at det er nogen god idé – der er formodentlig ikke ret mange partier, der synes, at det er en god idé at lave sådan nogle ting, der betyder, at man skal skaffe nogle penge til veje – men det er en simpel nødvendighed, hvis vi vil bevare vort samfunds niveau og holde vort samfund på skinnerne.

Der er en ting, jeg godt vil takke arbejdsministeren for, og det er bemærkningerne i fremsættelsestalen om de små erhvervsdrivende, de små arbejdsgivere, som også hr. Hans Jørgen Holm gjorde opmærksom på. Det er forståeligt, at man af tekniske grunde ikke kan få det med i dette lovforslag, men det er tilfredsstillende, at regeringen med disse ord lover, at den vil komme med et resultat, der generelt hjælper de mindre erhvervsdrivende.

Når dette er vigtigt for kristeligt folkeparti, så er det ikke bare, fordi det er en del af vort program. Det er, fordi det er en kendsgerning, at det netop er de mindre erhvervsdrivende, der har været årsag til, at vi allerede nu kan se en forøgelse af både initiativet og modet og lysten til at tage fat i erhvervslivet. Derfor ser vi gerne, at man fortsat støtter disse erhvervsdrivende, så de ikke går hen og mister modet, men fortsat tager initiativer, som forhåbentlig, når disse budgetforbedringer gør deres virkning, kan få indvirkning på vore større virksomheder og det øvrige erhvervsliv.

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Hr. Bakholt var ikke særlig begejstret for dette forslag. Hr. Bakholt brugte vendingen, at der er tale om en uddannelsesafgift, at der er tale om et uigennemtænkt forslag, og at der er tale om et usolidarisk forslag.

Til det første vil jeg gerne sige, at det, vi har villet med dette forslag, ud over at vi selvfølgelig har skelet lidt til de nødvendige budgetforbedringer, er at få en mere aktiv finansiering af arbejdsmarkedsuddannelserne. Vi har sagt, at det må være rimeligt, at uddannelser, der i meget høj grad er opbygget efter arbejdsmarkedets behov, også finansieres af arbejdsgivere og lønmodtagere.

Jeg mener ikke, at forslaget er uigennemtænkt. Jeg vil faktisk sige, at vi har brugt megen tid på at udarbejde dette forslag.

Jeg mener heller ikke, det er rigtigt at sige, at forslaget er usolidarisk. Som ordningen er i dag, ved vi, at lidt over halvdelen af dem, der bruger arbejdsmarkedsuddannelsessystemet, er ledige. De, der kommer til at bidrage til finansieringen af dette – når vi ser på lønmodtagerne – er dem, der er i arbejde. Derfor kan vi faktisk sige, at det er dem, der er i arbejde, der er solidariske med dem, der er

[Arbejdsministeren]

uden arbejde, for de kommer jo ikke til at bidrage til finansieringen.

Så sagde hr. Bakholt, at nu skulle folk til at betale dobbelt, for sådan som det er i dag, er det jo staten, der for 85 pct.s vedkommende dækker udgifterne – det er rigtigt, at det går over skatterne – og sagde, at nu skulle man oven i købet pålægge arbejdsmarkedets parter bidrag. Men det er jo netop meningen, at de bidrag, der kommer ind til uddannelsesfonden, skal dække udgifterne til arbejdsmarkedsuddannelserne.

Med det forslag, som ligger her, er der udelukkende taget stilling til spørgsmålet om finansieringen af arbejdsmarkedsuddannelserne. Der er ikke taget stilling til styringen af arbejdsmarkedsuddannelserne i én eneste af de bestemmelser, der er forelagt, eller i bemærkningerne til lovforslaget. Det vedrører ikke styringen af arbejdsmarkedsuddannelserne. Regeringen har bebudet, at den i denne folketingsssamling vil komme med en samlet lovgivning om arbejdsmarkedsuddannelserne. Dette er ikke forløberen. Når vi kommer med vores hovedforslag, vil vi også tage spørgsmålet op om styringen, men vi rører ikke ved de styringsmekanismer, vi har i dag, hvor parterne har en stor – og jeg mener også en rimelig – indflydelse på indholdet og længden af de forskellige uddannelser.

Hr. Bakholt sagde også, at der efter hans opfattelse kan være tale om, at der er begået overenskomstbrud ved, at vi nu kommer med denne lovgivning. Det er der ikke. Det er jo sådan, at man altid kan komme med ny lovgivning. Man vil i princippet kunne komme med lovgivning midt i en overenskomstperiode, hvor man forhøjer skatterne, eller hvor man forhøjer de indirekte skatter, eller hvor man ændrer tilskud til fødevarer af den ene eller den anden slags, eller hvor man ændrer afgifterne på biler, hvilket kunne få økonomisk virkning for folk, uden at man kunne sige, at det var brud på nogen overenskomst, og derfor er der heller ikke nogen, der vil kunne komme og kræve erstatning.

Hr. Bakholt var også inde på, at der ifølge forslaget vil være grupper, der skal bidrage til finansieringen af arbejdsmarkedsuddannelserne, som ikke i dag har nogen andel i arbejdsmarkedsuddannelserne. Det er korrekt. Det er ikke tænkt således, at man med dette lovforslag åbner for, at andre grupper skal have adgang til de traditionelle arbejds-

markedsuddannelser, sådan som vi kender dem. Det er der ikke noget i.

Endelig sagde hr. Bakholt, at han synes, forslaget er asocialt, fordi bidraget er ens for alle lønmodtagere. Det er det ikke, det ved hr. Bakholt også. Det er ikke det, det drejer sig om. Det afhænger af, hvor mange timer man arbejder, men det er ens, uanset hvilken indkomststørrelse man har. Vi må vel også se på, hvem der i dag er de rent faktiske brugere af arbejdsmarkedsuddannelserne. Mere end halvdelen er ledige, og derudover er der mange med lave lønninger. Så jeg synes ikke, at hr. Bakholt har ret i den betragtning, at forslaget er asocialt.

Jeg skal sige tak til repræsentanterne for de partier, som har støttet lovforslaget. Jeg har bemærket de forskellige udsagn, der har været om, at det var væsentligt, om man ville overveje i regeringen, om man kan gøre noget for at lette forholdene for de mindre virksomheder. Det er klart, at når dette lovforslag skal træde i kraft 1. januar 1984, så har der ikke været tekniske og administrative muligheder for at indarbejde dette i lovforslaget. Det er også klart, at det vil indgå i det almindelige udvalgsarbejde, som regeringen har om, hvad vi generelt kan gøre for at lette vilkårene for de mindre erhvervsvirksomheder, herunder om vi eventuelt vil kunne friholde arbejdsgiverne for at betale bidrag for den først ansatte. Men det er noget, udvalget må se nærmere på.

Til fru Lilli Gyldenkilde vil jeg gerne sige det samme, som jeg sagde til hr. Bakholt: at der ikke er tale om nogen ny punktafgift. Der er tale om en mere aktiv finansiering af arbejdsmarkedsuddannelserne.

Fru Lilli Gyldenkilde var også inde på, hvordan man fik fastsat bidraget. Det er sådan, at for 1984 fastsætter vi bidragsstørrelsen i selve lovforslaget. Men det er klart, at man ikke kan lade det bidrag være uændret. Derfor har vi i forslaget valgt en model, hvorefter det er folketinget, der regulerer det gennem de årlige finanslove. Men da det af administrative grunde er hensigtsmæssigt, at bidraget fastsættes i september måned – dér har vi jo ikke nogen finanslov hjemme – har vi måttet vælge en fremgangsmåde, hvor vi alligevel siger, at det er folketinget, der afgør det, men hvor vi ser på, hvad der er vedtaget. Jeg skal prøve på at beskrive det gennem

[Arbejdsministeren]

et eksempel, så godt jeg nu kan, for jeg indrømmer, at det teknisk er meget svært.

Hvis vi forestiller os, at man i september 1985 skal fastsætte bidraget for 1986, så har man jo ikke nogen vedtaget finanslov for 1986. Derfor fastsætter man bidraget på baggrund af de udgifter til arbejdsmarkedsuddannelserne, som er vedtaget på finansloven for 1985. I september 1985 kender man regnskabet for fondsbidragene og udgifterne til arbejdsmarkedsuddannelserne i 1984. Hvis bidragene har været mindre end udgifterne, så vil bidragene i 1986 blive sat op, således at underskuddet i 1984 bliver dækket. Og hvis bidragene har været større end udgifterne, så vil bidragene i 1986 blive sat ned med et beløb, der svarer til overskuddet i 1984.

Det er teknisk, og det er svært, og jeg vil godt udbyde det i arbejdsmarkedsudvalget. Tankegangen er, at det er fastsættelsen gennem finansloven, der er afgørende, at man bruger det foregående år, og at man selvfølgelig har mulighed for fleksibilitet, hvis der er behov for det. Men så må man gå den sædvanlige vej gennem folketinget, det vil sige gå gennem folketingets finansudvalg med et aktstykke.

Hr. Lawaetz sagde, at han var inde i en periode af sit liv, hvor han var i færd med at lære en række nye udtryk. Det er såmænd rigtigt nok. Det er ordet »budgetforbedringer«, og vi føler os forpligtet af en del af en forligstekst. Sådan gælder det nok os alle sammen, at vi er inde i en periode, hvor vi oplever nye ting.

Hr. Lawaetz sagde, at han egentlig var imod løsningen, men fremhævede, at når det nu skulle være, så var det jo godt, at pengene gik til noget aktivt, hvilket arbejdsmarkedsuddannelser er, ikke til det, som hr. Lawaetz opfattede som noget passivt, nemlig arbejdsloshedsdagpenge.

Hr. Lawaetz havde nogle betragtninger omkring forslaget § 4. Dem håber jeg at vi kan få afklaret under udvalgsarbejdet. Det er klart, at beløbet må opkræves hos parterne, og lovforslaget er baseret på den model, vi kender fra ATP.

Jeg havde lidt svært ved at forstå de bemærkninger, der kom fra fru Elisabeth Bruun Olesens side om, at dette lovforslag nu igen skulle være et udtryk for, at man tog fra de fattige og gav til de rige. Man kan næsten sige, at det er omvendt. Det, man gør, er

altså, at man friholder dem, vi kalder de fattige, de ledige, for at bidrage til arbejdsmarkedsuddannelserne og lader de rige, de, der er i arbejde, betale for det. Det tror jeg er en mere ærlig og en mere direkte måde at sige tingene på.

Jeg vil til slut sige, at der med dette forslag ikke, således som jeg allerede har understreget det, ændres på styringen af arbejdsmarkedsuddannelserne, på indholdet af arbejdsmarkedsuddannelserne eller på den personkreds, der skal være omfattet. Der er heller ikke noget med, at det skal være sværere for nogle grupper, der nu kan få arbejdsmarkedsuddannelser, at man eventuelt overvejer at sige, at nu vil der ikke længere være mulighed for, at arbejdsløse kan få andel i arbejdsmarkedsuddannelserne. Man har indtil nu opereret med en vægtning mellem antallet af folk i beskæftigelse og antallet af ledige, som får andel i arbejdsmarkedsuddannelserne, og der er ikke i dette lovforslag noget som helst, der lægger op til nogen ændring af dette.

Bakholt (S):

Først til CDs ordfører, der spurgte, hvorfor vi er så begejstrede for Arbejdsgiverforeningens udtalelse. Det er vi sådan set heller ikke, men når de nu en gang imellem kommer med noget fornuftigt, som vi synes er rigtigt, så kan vi godt tilkendegive, at vi er enige med dem. Når vi er enige med dem, og når de kommer med kritiske bemærkninger om forslagene her, hænger det vel sammen med, at de har et vist kendskab til det. Men jeg kan forstå på CDs ordfører, at hun var vældig begejstret for, at man nu får gennemført et princip om, at det ikke længere er gratis at deltage i uddannelserne.

Arbejdsministeren kom med en forklaring om, at det var rimeligt og rigtigt, at parterne finansierer det selv. Hvis man anlægger den betragtning, vil jeg godt spørge – det stillede jeg også spørgsmål om i første omgang –: hvorfor netop disse grupper? Var der ikke andre uddannelser, man med lige så stor rimelighed kunne sige at parterne selv skal finansiere, når man endelig skal have det system, at vi skal til at betale vores uddannelse, endda mere end én gang?

Arbejdsministeren siger, at dette ikke åbner op for andre grupper. Det kan man godt

[Bakholt]

påstå, men jeg mener, det bliver særdeles svært for arbejdsministeren at argumentere imod, at andre grupper, der betaler til arbejdsmarkedsuddannelserne, ikke også kan komme til at benytte dette system til deres efteruddannelse.

Jeg kan forstå på arbejdsministerens svar, at hun erkender, at det bryder ind i eksisterende overenskomster, hvor fagforbund har lavet aftaler med arbejdsgiverne om, at de skal dække nogle udgifter til deres efteruddannelse. Det er altså anden gang inden for meget kort tid, at regeringen har grebet ind i eksisterende overenskomster.

Jeg vil godt begrunde, hvorfor jeg mener, det er asocialt. Vi har om lidt et forslag til behandling, som hører sammen med dette. Resultatet af dette er, at de med de høje marginalsatser reelt skal betale cirka en fjerdedel af det beløb, som de skal trækkes for; så er der en gruppe, der reelt skal betale omkring halvdelen, og endelig har vi en meget stor gruppe, som ikke kan bruge fradraget, som er indeholdt i det forslag, skatteministeren er kommet med, som reelt skal betale det hele. Det er en meget stor gruppe, det er vel over 1 million lønmodtagere. Det er en gruppe, som har en meget lille indkomst. Derfor er det asocialt.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal takke arbejdsministeren for eksemplet, som skulle illustrere, at jeg havde misforstået nogle ting. Jeg mener nu nok på baggrund af det eksempel, der blev ridset op, at der er indbygget ikke så lidt inert i tingene, hvis de skal fungere på den måde, som arbejdsministeren skitserede. Men lad nu det ligge, det er noget, vi må have afklaret i udvalgsarbejdet.

Det, der bringer mig herop, er egentlig det med styringen og det med, at arbejdsministeren fortæller os – som tidligere statsministeren har gjort i sin åbningstale – at man skal have en ny arbejdsmarkedsuddannelseslov, og forslag til denne vil blive fremsat i indeværende folketingssamling. Jeg synes, det er ejendommeligt, at sløret ikke bliver lettet den mindste smule for, hvad det nye indhold skal være, og hvad der skal laves om. Tværtimod er der lagt stor vægt på i bemærkningerne til dette forslag, at med hensyn til aktivitetsniveau og styring af disse ting sker der ingen

ændringer. Nu blev det præciseret af arbejdsministeren, at det er i forbindelse med dette forslag, der ikke sker ændringer på de to områder. Men at der vil komme ændringer er jo givet, og at de vil komme i indeværende folketingssamling er lige så givet; det er annonceret både af statsministeren og arbejdsministeren. Så begriber jeg ikke, at de partier, der står bag det her, kan nøjes med bare at kaste sig over en del af det, nemlig finansieringen, i stedet for at få noget at vide om, hvad i alverden der ligger fremover i disse arbejdsmarkedsuddannelser, og hvordan de egentlig skal komme til at fungere i praksis, når man nu tager fat på det store område, som det jo er. Jeg begriber ikke, at man er så nøjsomme.

Da det radikale venstres ordfører, der plejer at tage sig af disse sager, ikke er her, skal jeg selvfølgelig ikke kaste mig over de radikale, men jeg skal ikke undlade at sige – så kan den ordfører, der plejer at være her, læse det og så forhåbentlig tage fat i det i udvalgsarbejdet sammen med os andre – at der er problemer i disse ting. Vi må vide noget om den styring, som også andre har været inde på her i dag.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg kan forstå på debatten, at folketingets medlemmer er ved at lære en række nye ord og begreber at kende og prøver på at definere dem. Jeg vil sige, at min definition af ordet solidaritet er ikke den samme som arbejdsministerens. For mig er det ikke solidaritet, at man siger, at de arbejdsløse tager man ikke noget fra, når man så til gengæld tager en masse fra det store område her, der er meget lavtlønnet, f.eks. specialarbejderområdet og også lavtlønnede HKere, som i dag tjener 47-48-49-50 kr. i timen. Det er ikke specielt solidarisk, at de skal betale denne afgift.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør ind-

[Tredje næstformand]

sigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 69:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og kildeskatteloven. (Den skattemæssige behandling af lønmodtageres bidrag til arbejdsmarkedsuddannelsesfonden).

(Fremsat 15/11 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bakholt (S):

I den forligstekst, som regeringen offentliggjorde efter Rio Bravo-forliget, står, at lønmodtagernes bidrag til denne uddannelsesfond ikke er fradragsberettiget. Her er man altså kommet på andre tanker. Også her har jeg forstået, at det er det radikale venstre, der nu vil have et nyt fradrag ind i skattesystemet. Vi må erkende, at som det er udformet, er der kun en del af lønmodtagerne, der kan bruge fradraget. Det er dem, som kan anvende fradraget ud over det almindelige lønmodtagerfradrag A, som i dag er på 3.200 kr. De øvrige – det er godt og vel 1 million mennesker – får altså ikke nogen gavn af det. Men de højeste indkomster får det største fradrag, og det er det, jeg harceler over.

Man indfører et nyt fradrag på et tidspunkt, hvor vi diskuterer at få fjernet nogle. Man vil altså have yderligere fradrag ind i systemet, med den samme sociale skævhed – med det resultat, som jeg har sagt én gang i dag, at nogle grupper skal betale ca. en fjerdedel reelt, andre grupper omkring halvdelen og nogle det hele.

Jeg kan ikke rigtig forstå, hvad det radikale venstre vil opnå ved at få gennemført en sådan uddannelsesfond med de konsekvenser, der følger af det. Man kan sige om det radikale venstre og regeringen, at de taler pænt udadtil om at sanere og gøre ved i vores skattesystem, men de putter mere og mere på. Praksis viser noget andet. Det viser igen, hvor socialt skævt hele dette forslag om uddannelsesfond er.

Gammelgaard (KF):

Den konservative folketingsgruppe kan tilslutte sig det foreliggende lovforslag. Vi mener, at der skal skabes lighed mellem arbejdsgivere og lønmodtagere. For arbejdsgivers vedkommende gør der sig jo det gældende, at de i lighed med andre personaleudgifter allerede i dag kan fradrage deres bidrag til arbejdsmarkedsuddannelsesfonden ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. De kan altså foretage dette fradrag, når fonden bliver gennemført, men de har allerede i dag en fradragsret. For lønmodtagere er det mere tvivlsomt, om de har fradragsretten, hvad angår arbejdsmarkedsuddannelsesfonden. Regeringen og regeringspartierne ønsker, at lønmodtagerne skal have denne fradragsret, og derfor søger man altså en lovhjemmel for denne gennemførelse.

Vi kan tilslutte os lovforslaget, og jeg har også lovet at meddele på CDs vegne, at dette parti kan tilslutte sig forslaget.

Hans Jørgen Holm (V):

Jeg kan på venstres vegne give tilslutning til lovforslaget fra skatteministeren om, at lønmodtagerne får fradragsret. Det er en klargøring af retsstillingen, og det opfylder det princip, vi hidtil har haft, at udgifter i forbindelse med erhvervelse af erhvervsindtægten er fradragsberettigede.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Da vores ordfører i disse sager ikke er til stede, skal jeg på SFs vegne sige følgende:

Det er klart, at såfremt forslaget om uddannelsesfonden, som SF i øvrigt stemmer imod, alligevel bliver vedtaget, vil SF ikke stemme imod, at der gives et fradrag i skatten for det beløb på 482 kr. 50 øre årlig. Jeg skal dog ikke undlade at gøre opmærksom på, at fradraget kun bliver en realitet for de lønmodtagere, der har større beløb at fratække end selve lønmodtagerfradraget. Det være sagt ikke mindst af hensyn til det radikale venstre, som formentlig har arbejdet for, at der skal være en vis lighed med hensyn til fradragene – altså lighed mellem arbejdsgiverne og lønmodtagerne. Jeg vil godt opfordre til, at vi sammen i udvalgsarbejdet ser på det her, sådan at vi kan få den uretfærdighed ændret, for alt andet ville være helt urimeligt.